

HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET

Yhtymäkokouksen hyväksymät toukokuun 23 p:nä 2014

1 Soveltamisala, tarkoitus ja tavoitteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymäkonsernia (Jäljempänä HSY -konserni). Konsernin määritelmään sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa HSY -konsernissa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla johto pyrkii varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tulokellisuuden. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakkoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää sekä kuntayhtymän johdon ja hallinnon työvälineitä, joiden avulla tuetaan ja arvioidaan tavoitteiden asettamista, niiden toteutumista ja toimintaprosesseja. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta eivät ole erillisiä prosesseja tai toimenpidekokonaisuuksia, vaan osa kaikkia HSY -konsernin toimintoja, prosesseja ja projekteja.

HSY -konsernin tehtävät on järjestettävä siten, että HSY -konsernin kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on katettava HSY -konsernin oman toiminnan lisäksi myös muu toiminta, josta HSY -konserni vastaa lainsäädännön, omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää huomioiden toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Sisäisen valvonnan on oltava riittävää ja oikeassa suhteessa toimintaan ja sen sisältämiin riskeihin. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota organisaation toiminnan ja sen toimintaympäristön muuttuessa.

Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä,

epäeettisiä tai HSY -konsernissa annettuja ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta tulee seurata ja arvioida jatkuvasti, jotta niiden riittävydestä ja toimivuudesta voidaan varmistua.

2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut

Yhtymäkokous päättää HSY -konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kuntayhtymän hallitus vastaa HSY -konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. HSY:n hallitus antaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja valvoo sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon tuloksellisuutta. Kuntayhtymän hallitus antaa toimintakertomuksessaan selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäisen valvonta ja riskienhallinta vastualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Myös muiden esimiesten on seurattava vastuullaan olevia toimintojen valvonta- ja riskienhallintatoimenpiteiden riittävyttä sekä ryhdyttävä viivyttämättä tarpeellisiin toimenpiteisiin aina, kun hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan sekä sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavat täten kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan operatiivinen kokonaisvastuu on HSY:n toimitusjohtajalla, joka antaa näitä koskevat lisäohjeet.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat (tai vastaavat tahot) vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta HSY -konsernia koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

HSY -konsernissa vuosittaista riskienhallinnan prosessia ei eroteta konsernin muusta suunnittelu- ja raportointisyklistä kuntayhtymän talousarviovuoden aikana. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarvion valmistelun, osavuositarkastuksien ja vuositilinpäätöksen yhteydessä. Vuosittain (useamminkin, uusia merkittäviä riskejä tunnistettaessa) päivitetään HSY:n riskikartta ja seurataan riskien hallintatoimenpiteitä koskevien toimen-

pidesuunnitelmien toteuttamista HSY:n toimialoilla ja tulosalueilla sekä konserniyhteisöissä. Riskien hallintatoimenpiteistä päättäminen edellyttää riskien todennäköisyyden ja vaikutusten vakavuuden, riskirajojen, riskinottohalukkuuden ja riskinkantokyvyn määrittelyä.

Toimialat ja tulosalueet sekä konserniyhteisöt raportoivat osana normaalia talouden ja toiminnan raportointia merkittävimmistä riskeistään, niiden hallinnasta ja hallintatoimenpiteiden vaikuttavuudesta. Nopeasti kehittyvistä ja toteutuneista riskeistä sekä niiden vaikutuksista raportoidaan HSY -konsernissa kulloinkin voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Jokainen kuntayhtymän toimiala ja tulosalue sekä HSY -konsernin konserniyhteisöjen hallitukset antavat osana HSY -konsernin tilinpäätösprosessia selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, valvonnassa havaituista puutteista ja toimenpiteistä niiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun itsearviointiin.

Sisäinen tarkastus edistää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tarkastus- ja konsultointitoiminnalla. Sisäinen tarkastus tuottaa johdolle arviointitietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävydestä ja tehokkuudesta toimitusjohtajan hyväksymän toimintaohjeen ja tarkastussuunnitelman mukaisesti. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada kaikki tarkastusten suorittamiseksi tarvitsemansa tiedot.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kuntayhtymän hallinto- ja johtosäännöissä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

Tämä sääntö on voimassa 23.5.2014 lukien
